

T. C.

MAARİF VEKÂLETİ

# TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR.  
ABONE TUTARI MALSANDIKLA-  
RINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE  
ALINACAK MAKBUZ MAARİF VE-  
KÂLETİ YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNE  
GÖNDERİLMELİDİR.

MAARİF VEKÂLETİ YAYIM MÜ-  
DÜRLÜĞÜNE HER HAFTA PA-  
ZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR.  
İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESE-  
LERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

CİLT: 18

25 NISAN 1955

SAYI: 848

## YÖNETMELİKLER:

### Talim ve Terbiye Kurulu Kararı

Karar sayısı: 48 ÖZET:  
Karar T: 7/4/1955 Lise ve ortaokullar Sınıf Geçme ve im-  
tihan yönetmeliği-  
nin bazı maddeleri-  
nin değiştirilmesi h.

Lise ve ortaokullar Sınıf Geçme ve İm-  
tihan Yönetmeliğinin liselere ait kısmında  
23 mart 1955 tarih ve 36 sayılı kararla yapı-  
lan değişikliğe muvazi olarak Devlet Orta-  
okul imtihanları ile ilgili 51, 52, 53, 54, 55,  
57, 58, 59 ve 62: maddelerinin bağlı ör-  
neğine göre tadil edilmesi ve genelgelerle  
yönetmelikte bu hükümlere aykırı hüküm-  
lerin yürürlükten kaldırılması hususunun  
Vekâlet Yüksek Makamının tasviplerine ar-  
zı kararlaştırıldı.

7/4/1955  
Uygundur  
Maarif Vekili  
Celâl Yardımcı

### LİSE VE ORTAOKULLAR SINIF GEÇME VE İMTİHAN YÖNETMELİĞİNİN DEĞİŞ- TİRİLEN BAZI MADDELERİ

Madde 51 — Devlet Ortaokul imtiha-  
nına okul dışından girmek için başvurulan-  
rın belgeleri Maarif Vekâletince incelenerek  
namzedin dileği bu yönetmelik hükümlerine  
uygun görülürse imtihanların hangi okulda  
yapılacağı belli edilip ilgililere bildirilir.

Nisan ayı içinde başvurmuş olanlar yaz  
döneminde, Temmuz ayı içinde başvurmuş  
olanlar güz döneminde imtihana alınırlar.  
Bu gibiler imtihanlara alındıkları dönem ile  
bundan sonra sıra ile gelen üç imtihan dö-  
neminde imtihanlarını vermiye mecburdur-  
lar. Dört dönemlik süre içinde başaranlarla  
başaramadıkları derslerin sayısını bire in-  
direnler hakkında bu Yönetmelikte asli öğ-  
renciler için kabul edilen hükümler tatbik  
olunur. Birden fazla dersten başarı göste-  
remiyenler isterlerse dört dönemlik devre-  
ler halinde bütün derslerden yeni baştan  
Devlet Ortaokul imtihanına girebilirler.

Okul dışından Devlet Ortaokul imtihan-  
larına girenlerin başarmış sayılabilmeleri  
için her dersin imtihanından en az beş nu-  
mara almaları lazımdır.

Madde 52 — Kaldırılmıştır.

Madde 53 — Devlet Ortaokul imtihanla-  
rı iki dersten yazılı öbürlerinden sözlü ola-  
rak son sınıf derslerinden ve bahislerinden  
yapılır.

Madde 54 — Devlet Ortaokul imtihanı  
ortaokulların üçüncü sınıflarında derslerin  
kesiminden sonra yapılır. Yazılı ve sözlü im-  
tihanların günleri okullarca tesbit edilir.

Madde 55 — Yazılı imtihanların birisi  
Türkçe, ikincisi Matematiktir. Yazılı imtihan  
soruları son sınıf müfredatının talep ettiği  
seviyeye göre okullarca hazırlanır.

Madde 57 — Kaldırılmıştır.

Madde 58 — Devlet Ortaokul veya buna  
bağlı engel imtihanlarında bir dersten başa-  
rılmış sayılmak için öğrencinin iki kanaat  
notu ortalaması ile imtihan notu ortalaması  
en az beş tutmak lazım geldiği gibi imtihan-  
da en az beş alması gerekir. Ancak imtihan-  
da yedi ve daha yukarı not almış olanla-  
rın iki kanaat notu ortalaması beş tutmadı-  
ğı takdirde bu ortalama beşe iblâğ edilir.

Bir dersten sorumlu olarak ortaokul  
son sınıfına devam eden öğrencilerin Devlet  
Ortaokul imtihanları dersin hem son sınıf  
ve hem de önceki sınıf bahislerinden aynı  
zamanda yapılır ve tek not takdir edilir.

Devlet Ortaokul imtihanının yazılı bö-  
lümüne dahil derslerin birinden sorumlu  
olanlar yazılı imtihanda muvaffak oldukları  
takdirde sorumlu bulundukları dersten mu-  
vaffak olmuş sayılırlar.

Yaz döneminde başarı gösteremiyen  
öğrenciler başaramadıkları derslerden güz  
döneminde imtihana alınırlar. Güz döne-  
minde veya engel imtihanında biri Türkçe  
ise üç, değilse dört dersten (sorumlu ders  
dahil) başaramamış olanlar sınıfta bırakı-  
lırlar. Biri Türkçe ise iki, değilse üç dersten  
(sorumlu ders dahil) başaramamış olanlar  
başaramadıkları imtihanlara ertesi yılın dö-  
nemlerinde devam ederler.

İmtihana girdikleri yılın veya ertesi  
yılın güz dönemi ile buna bağlı engel imti-  
hanlarında yalnız bir dersten -sorumlu ders  
hariç- başarı sağlayamamış olanların doğ-  
rudan doğruya girilebilen yukarı dereceli  
okulun birinci sınıfına devamlarına müsaa-  
de edilir. Bu gibilerden devam ettikleri yu-  
karı dereceli okulun ilk sınıfında, kanaat  
notlarıyla bütünleme ve engel imtihanları  
neticelerine göre bütün derslerden başarılı  
sayılanlarla yalnız bir dersten başarı sağlı-  
yamamış olanların sonraki sınıfa devam  
edebilmeleri için o yılın sonunda ortaokul  
diplomalarını almış olmaları şarttır.

Ortaokul diplomasını yukarı dereceli  
okulun ilk sınıfına devam ettikleri senenin  
sonunda değil de müteakip yıllarda almış  
muvaffak olanların yukarı dereceli okulda  
tahsillerine devam edebilmeleri için umumî  
kayıt ve kabul şartlarını taşımaları lazımdır.

Son imtihan döneminde bir dersten baş-  
arı sağlayamamış olup da doğrudan doğru-  
ya girilebilen yukarı dereceli okulun birinci  
sınıfına devam etmek istemiyenler başara-

madıkları dersin imtihanına müteakip dö-  
nemlerde devam edebilirler. Bu gibilerin  
ortaokul diploması almışa hak kazandıkları  
tarihte üst dereceli bir okulun birinci sını-  
fına devam edebilmeleri için umumî kayıt  
ve kabul şartlarını taşımaları lazımdır.

Son imtihan dönemi ile buna bağlı en-  
gel imtihanlarında yalnız sorumlu oldukla-  
rı dersten başaramıyanlar da -üst dereceli  
okulun birinci sınıfına devamla ilgili olma-  
mak üzere- bu dersin imtihanına müteakip  
dönemlerde devam edebilirler. Bu gibilerin  
ortaokul diplomalarını aldıkları tarihte üst  
dereceli okulun birinci sınıfına devam ede-  
bilmeleri için umumî kayıt ve kabul şartla-  
rını taşımaları lazımdır.

Son dönemde veya buna bağlı engel im-  
tihanında birden fazla dersten başarı sağ-  
layamıyanlar dışardan Devlet Ortaokul imti-  
hanına girebilirler. Ancak bu duruma düş-  
müş olanlardan sorumlu dersi bulunanların  
dışardan Devlet Ortaokul imtihanına girer-  
ken sorumlulukları devam eder.

Devlet Ortaokul imtihanında ertesi yı-  
lın dönemlerine kalan öğrenciler isterlerse  
okul idaresine bir dilekçe ile başvurarak  
imtihan hakkından vazgeçtiklerini bildirmek  
suretiyle üçüncü sınıfa bir yıl daha devam  
edebilirler.

İmtihan hakkından vazgeçmek istemi-  
yenler kaldıkları derslerden üçüncü sınıfa  
devam edebilirler. Bunların diğer öğrenci-  
lerinkinden ayrılacak olan devam ve öğ-  
renimden faydalanma şartları sınıf ve öğ-  
retmen kurulunca tesbit edilir. Şartlara ri-  
ayet etmeyenlerin devamına okul idaresince  
son verilir.

Madde 59 — Dışarıdan devlet Ortaokul  
imtihanlarına girenlerin imtihanları ortaoku-  
lun birinci, ikinci ve üçüncü sınıflarında  
okutulan derslerden ve bahislerden yapı-  
lır. İmtihan sonunda her ders için birer not  
verilir.

Okul dışından Devlet Ortaokul imtiha-  
nına girenler, evvelce öğrenci iken terfi  
etmiş oldukları sınıfların derslerinden imti-  
han edilmezler. Ortaokulların birinci veya  
ikinci sınıflarında bir dersten başarı göste-  
remiyerek okuldan ayrılmış olan öğrenciler  
okul dışından girecekleri imtihanda ayrıl-  
dıkları sınıfın bu tek derisiyle sonraki sı-  
nıfların bütün derslerinden imtihan edilir-  
ler.

Madde 62 — Bir ders yılı içinde iki imti-  
han dönemi vardır. Bunlardan biri ders yılı  
sonunda (yaz dönemi), diğeri ertesi ders yılı  
başında (güz dönemi) dir.

Bu dönemlerde en az bir dersin imtiha-  
nına girmiş olanlarla mazaretsiz olarak im-  
tihana girmemiş olanlar dönemi kullanmış  
sayılırlar.

Bir mazaret yüzünden imtihanlara baş-  
layamıyanlar mazaretlerinin bittiği tarihten  
sonra gelen ilk dönemde başlayabilirler.



Bir mazeret yüzünden yaz ve güz dönemlerinde veya yalnız güz döneminde bir kısım derslerin imtihanlarına giremeyenler 43. madde hükümlerine göre engel imtihanına alınurlar. Bu durum müteakip yaz ve güz dönemlerinde vaki olursa yine aynı tarzda hareket edilir.

Son dönemde veya bu dönemi takip eden engel imtihanında başarılarla başaramadıkları derslerin sayısını bire indirenler veya muvaffak olamayanlar hakkında 58. madde hükümleri tatbik olunur.

Engel imtihanları usulüne göre teşkil edilecek imtihan komisyonları tarafından yapılır.

Askere alınmak veya okulca usulüne göre tanınan bir hastalık engeli ile karşılaşmak yüzünden hiçbir dersin imtihanına girememek suretiyle kullanılmıyan imtihan dönemleri imtihan süresine katılmaz. Bu mazeretler dışında kalan fevkalâde hallerde Vekillikçe ittihaz olunacak karara göre hareket edilir.

Muvakkat madde: Geçen yıllarda sorumlu bulundukları bir dersden muvaffak olamadıkları için ortaokul son sınıfta kalmış olanlar halen ortaokul son sınıfta bulunan arkadaşları ile aynı muameleye tabidirler.

## GENELGELER:

ORTA ÖĞRETİM 12/4/1955  
UMUM ÖZET:  
MÜDÜRLÜĞÜ Okul dışı Devlet Lise imtihanları h.  
Sayı: 503-7666  
**3996**

Liselerin üç yıla indirilmiş olması sebebiyle 1954-1955 ders yılından itibaren okul

dışından Devlet Lise imtihanına gireceklerin ne suretle imtihan edilecekleri aşağıda açıklanmıştır:

1 — a) Dört yıllık liselerin ikinci sınıfından ayrılanlar üç senelik liselerin ikinci sınıflarında okutulmakta olan intikal programı ile normal üçüncü sınıf programından,

b) Dört yıllık liselerin üçüncü sınıfından ayrılanlar üç senelik liselerin üçüncü sınıflarında tatbik edilmekte olan intikal programından,

c) 1953-1954 ve daha önceki yıllarda dört yıllık liselerin son sınıfından ayrılanlar, dört yıllık liselerin son sınıf programından (üçüncü sınıftan borçlu iseler borçlu oldukları bu ders dahil),

d) Lise 4 üncü sınıfa geçmiş olup 1954-1955 ders yılında herhangi bir sebeple okula devam edememiş veya edip de okuma hakkını kullanmadan okuldan ayrılmış olanlar bu yıla mahsus olmak üzere emsalleri ile birlikte ve 4 yıllık liselerin son sınıf programından,

2 — a) Üç yıllık lise sınıflarından tasdikname veya belge ile ayrılmış olanlarla, ortaokulu bitirip de liseye hiç devam etmemiş veya dört yıllık liselerin birinci sınıfından ayrılmış olanlar üç senelik lisenin normal programından,

b) Bu imtihanlarda yalnız son sınıf derslerinden imtihan verme durumunda olan öğretmen okulu mezunları ile yüksek okul mezunları lisenin normal üçüncü sınıf programından,

c) 749 sayılı tebliğler dergisinde yayımlanmış olan 3613 sıra numaralı genelge gereğince diledikleri takdirde muadelet imtihanına tabi tutulacak olan meslek okulları öğrenci ve mezunları keza üç senelik lisenin normal programından sorumlu tutulacaklardır.

Buna göre işlem yapılmasını saygı ile rica ederim.

Maarif Vekili Y.  
O. F. Verimer

## YENİ NEŞRİYAT:

### SUÇ VE CEZA II

Maarif Vekâletince yayımlanmakta olan Dünya Edebiyatından Tercümeler Serisinden, Rus Klâsiklerinin 62 nci eseri olarak, Hasan Âli Ediz'in Dostoyevski'den dilimize çevirdiği «Suç ve Ceza» romanının ikinci cildi de çıkmıştır. «Suç ve Ceza»nın bundan önce çıkan birinci cildi 210, bu sefer çıkan ikinci cildi 250 kuruş fiyatla yayınevlerinde ve bütün kitapçılarda satılmaktadır.

## DUYUMLAR ÜZERİNE İNCELEME

Maarif Vekâleti Dünya Edebiyatından Tercümeler Serisinden, Fransız Klâsiklerinin 199 uncu kitabı olarak Mîraç Katırcıoğlu'nun dilimize çevirdiği Condillac'ın «Duyumlar Üzerine İnceleme» adlı eserini yayımlamış ve 280 kuruş fiyatla yayınevlerinde ve bütün kitapçılarda satışa çıkarmıştır.

## COĞRAFİ KEŞİFLER VE TETKİK SEYAHATLERİ TARİHİ

Maarif Vekâletince yayımlanmakta olan öğretmen kitapları serisinin 33 üncü kitabı olarak «Coğrafi Keşifler ve Tetkik Seyahatleri Tarihi» adlı eser çıkmıştır. Gazi Terbiye Enstitüsü Coğrafya Öğretmeni Sami Öngör tarafından kaleme alınan bu faydalı eser, coğrafya öğretmenleriyle bütün ilkökul öğretmenlerini yakından ilgilendirmektedir. 230 kuruş fiyatla yayınevlerinde ve bütün kitapçılarda satışa çıkarılmıştır.

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR.

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

(Bu dergi 3/5/1955 tarihinde basılmıştır.)

ANKARA — MAARİF BASIMEVİ